

Kad klauvēt pie uzrauga durvīm? FKTK loma investoru tiesību aizsardzībā

Diskusija "Investoru tiesības: iekopts dārzs vai mežonīgie džungļi"

Ģirts Rūda, FKTK padomes loceklis

16.04.2021.

FKTK
FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA

Ekosistēmas galvenās komponentes

Kur meklēt palīdzību?

Koncerna
likums

Komerclikums

Finanšu
instrumentu
tirgus likums

Eiropas
Regulas

Korporatīvās
pārvaldības
kodekss

Koncerna
likums

Komerclikums

Slēgta akciju
sabiedrība

Publiska akciju
sabiedrība

Kur meklēt palīdzību?

Tiesvedības
process

Koncerna
likums

Komerclikums

*Slēgta
akciju
sabiedrība*

Finanšu
instrumentu
tirgus likums

Eiropas
Regulas

Koncerna
likums

Komerclikums

Tiesvedības
Publiska akciju sabiedrība
process

FKTK galvenās uzraudzības jomas kapitāla tirgū

Informācijas atklāšanas prasības

FKTK aktivitātes:

- Sekot līdzi, lai atklātā informācija neietver nepatiesas ziņas un nemaldina esošos vai potenciālos investorus (Wirecard AG - apzinātas investoru maldināšanas piemērs).
- Uzraudzīt Finanšu instrumentu tirgus likuma prasības, piemēram, savlaicīgas informācijas publicēšanu.
- Nodrošināt iekšējās informācijas atklātību visiem investoriem vienādu apstākļu ietvaros.

Piemērs:

- FKTK piemēro 10 000 eiro soda naudu par revidētā pārskata laicīgu neatklāšanu ieguldītājiem.

Tirgus manipulācijas

FKTK aktivitātes:

- Ikdienas tirdzniecības monitorings (*GameStop short selling*).
- Preventīva rīcība, novēršot iespējamus normatīvo aktu pārkāpumus un pasargājot citus tirgus dalībniekus, t.sk. investorus.
- Nozīmīgos gadījumos FKTK nosūta lietas materiālus policijai un nepieciešamības gadījumā sadarbojas ar to.

Piemērs:

- FKTK piemēro soda naudas divām fiziskajām personām par manipulatīvām darbībām ar AS "Rīgas kuģu būvētava" un AS "SAF tehnika" akcijām.

Obligātais akciju atpirkums un saskaņoto personu uzraudzība

FKTK aktivitātes:

- Kontrolēt, vai tiek ievērots pienākums izteikt citiem akcionāriem adresētu piedāvājumu atpirkt tiem piederošās akcijas.
- Vērtēt akcionāru saskaņotas rīcības esamību un to pienākumu izpildi.
- Uzraudzīt, vai tiek izpildīti akcionāru līdzdalības paziņošanas pienākumi, t.sk. vērtēt akcionāru savstarpēji noslēgtos līgumus.
- Nodrošināt, ka FKTK iesniegtajos atpirkšanas prospektos informācija ir atspoguļota atbilstoši likuma prasībām.

Piemērs:

- Administratīvais līgums ar Baltijas Oficiālā saraksta akciju emitenta akcionāriem, piemērojot soda naudu 131 250 eiro apmērā un nosakot pienākumu izteikt obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu.
- Administratīvais līgums ar Baltijas Otrā saraksta akciju emitenta akcionāriem, piemērojot soda naudu 131 250 eiro apmērā un nosakot pienākumu izteikt obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu.

Tirgus dalībnieku publisko piedāvājumu dokumentu izskatīšana

FKTK aktivitātes:

- Prospektu kvalitatīva atbilstība noteiktu publisku piedāvājumu gadījumos.
- Piedāvājumu dokumentu kvalitātes pārbaude.
- Kontrolēt FKTK apstiprinātu piedāvājuma dokumentu vai prospektu izveidi, aizsargājot potenciālos investorus.

Piemērs:

- FKTK 02.02.2021. apstiprināja AS "Mogo" obligāciju prospektu publiskā piedāvājuma izteikšanai un to iekļaušanai Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā. Kopējā obligāciju nominālvērtība ir 30 000 000 eiro.

Sektora attīstības iniciatīvas

FKTK aktivitātes:

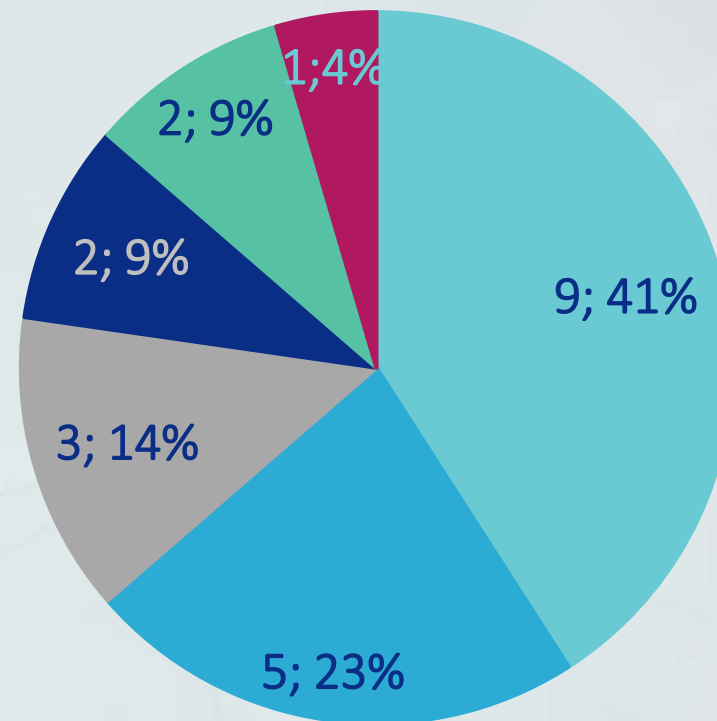
- 10 soļu programma Latvijas kapitāla tirgus attīstībai, kas ietverta arī FSAP 2021 – 2023.

Piemērs:

- Akciju atpiršanas likuma izstrāde kopā ar tirgus dalībniekiem, lai vienotos par iespējami labāku normatīvo regulējumu.
- Korporatīvās pārvaldības semināra cikla organizēšana, sadarbojoties ar FKTK sadarbības partneriem.
- Tikšanās ar policiju par nelicencētiem pakalpojumu sniedzējiem un vienošanās par turpmākajiem nepieciešamajiem pasākumiem 10 soļu programmas kontekstā.
- Sadarbība ar Finanšu izglītības biedrību, kuras mērķis ir sekmēt efektīvu un sabiedrības interesēm atbilstošu izglītošanu par ieguldījumu iespējām.

FKTK 2020. gada laikā saņemtās sūdzības

- Akcionāru sapulces
- Akciju atpirkšanas piedāvājumi
- Saskaņota rīcība
- Līdzdalības
- Aktīvu atspoguļojums emitenta gada pārskatā
- FKTK darbība

Iesniegums

Izmeklēšana

Rezultāts

Efektīva tirgus priekšnoteikumi

Krāpšanas gadījumu nepieļaušana

Aktīva investora rīcība

Efektīvas sankcijas
pārkāpuma gadījumā

Informācijas atklātība

Tirgus dalībnieku
licencēšana un
uzraudzība

Efektīvs uzraugs

Efektīva komerciesību izmantošana

Paldies par uzmanību!

+371 67774800 | fktk@fktk.lv | www.fktk.lv |

FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA

